

Előszó

Címlapunk az UNESCO Világörökségének helyszínét, a víztározóból kialakult Tisza-tó mozaikos táját mutatja, ahol számtalan sziget, holtág, és sekély kis csatorna váltja egymást a hatalmas, nyílt vízterületekkel. Címlapunknak az is aktualitást ad, hogy a

Magyar Hidrológiai Társaság XLI. Vándorgyűlését hatalmas érdeklődés mellett Szolnokon rendezték meg, ahol a szakmai kirándulás egyik különlegessége a Tisza-tó volt.

A Hidrológiai Közlöny 104. évfolyamának (2024) 3. száma a víztudomány széles skáláját mutatja be a szakmai közleményekben a természetalapú vízviszatarítási módszerektől egészen a víziközmű reformot célzó javaslatokig.

Halupka Gábor, Rácz Tibor, Gelybó Györgyi és Walter István a „Természetalapú vízviszatarítási módszerek dombvidéki környezetben magyar és angol esettanulmányok tükrében” című közleményükben a villámárvizek kártételei miatt egyre nagyobb teret kapó természetalapú megoldásokat (TAM, illetve NBS: Nature Based Solutions) mutatják be. A dombvidéki környezetben hatékonyan alkalmazható beavatkozások alacsony létesítési és fenntartási költségű, valós alternatívákat kínálnak a hagyományos műtárgyak mellett.

Különleges módszer, hogy egy tározóból vett üledékfurat árvaszűnyog-faunájának vizsgálatával feltárhatjuk a vízminőség időbeli alakulását és a tározó életének fontosabb állomásait (leeresztés, algavirágzások). *Tombor Eszter, Korponai János, Szabó Zoltán, Szalai Zoltán, Kóbor István és Magyar Enikő Katalin* „A sekély Pátkai-tározó ökológiai állapotváltozásainak nyomon követése az üledék árvaszűnyog-fauna (Diptera: Chironomidae) vizsgálata alapján” című közleménye a múlt eseményeinek feltárásával ad javaslatot a Pátkai-tározó bekapcsolására a Velencei-tó vízpótlási lehetőségei közé.

Pásztor Dávid, Fehér Zsolt és Tamás János az „Integrált vízgazdálkodás a természeti és a társadalmi folyamatok tükrében a Tisza-Körös völgyi Együttműködő Vízgazdálkodási Rendszer területén” című dolgozatukban a MIKE Hydro River és a MIKE SHE hidrológiai modellek bemenő adatainak előkészítését ismertetik, mely információ a Tisza-Körös völgyi Együttműködő Vízgazdálkodási Rendszer (TIKEVIR) területén, a régióban tervezett mezőgazdasági vízgazdálkodás informatikai fejlesztése szempontjából döntő fontosságú. Az eredmények azt mutatják, hogy a hidrológiai modellezés jelentős potenciált rejt a me-

zőgazdasági vízgazdálkodási beavatkozások optimalizációjában és alapvető eszköz lehet a környezeti kihívásokra adott válaszok kidolgozásában.

A Balaton egészen az 1980-as évek elejéig édesvízű tó volt, de ma már édes-sós átmeneti vízű. Ezt a folyamatot mutatja be *Vörös Lajos, Tóth György István, Látrányi-Lovász Zsófia* és *Somogyi Boglárka* „A balatonvíz sótartalmának hosszútávú változása (1891-2022)” című közleményükben egy 131 évet felölelő adatbázis elemzésével.

A FÓRUM rovatunk, rendeltetésének megfelelően teret ad különleges, vagy néha meghökkentő szakmai vitáknak, eszmecsereknak. Ne feledjük, a konstruktív vita a szakma javára szolgál!

Ungvári Gábor és Báder László „Egy felvetés és egy körkérdés: a kék és zöld vízforgalom valamint az éghajlati vízhiány egységes szemléletében való kezelése” című közleményük kapcsán kérdezik olvasóink véleményét! Kérjük, kapcsolódjon be a vitába és mondja el véleményét!

Belényesi Pál vitaindító írása a „Vízgazdálkodási és víziközműreform Magyarországon – Átfogó megközelítés és javaslatok” címmel a vízgazdálkodás és a víziközmű reformját célozza.

Egyedi eset, mikor a FÓRUM rovat egy könyvbemutatóval indít! *Zsuffa István, Szöllősi-Nagy András és Bogárdi János* „Meggzólalunk, mert meggzólítottunk – Reflexiók Nagy Boldizsár könyvére” című írásukban *Nagy Boldizsár* „Bős-Nagymaros: nemzetközi jog, politika, környezetvédelem” című könyvében megfogalmazott kritikákra reagálnak. Ezért itt, a FÓRUM rovatban mutatjuk be a könyvet a Gondolat Kiadó ajánló szavainak idézésével.

Nekrológ rovatunkban Röss Sándortól, az Öko Zrt. vezérigazgatójától, okleveles közgazdától búcsúzunk, aki mind a vízügyi ágazatban, mind pedig a környezetvédelemben is ismert, elismert, jó értelemben befolyásos szakemberként és nagyra becsült vezetőként tevékenykedett.

Köszönetemet fejezem ki a szerzőknek, a bírálóknak és a szerkesztőbizottságnak, hogy munkájukkal segítették a kötet megjelenését.

A Hidrológiai Közlöny 2024-től kicsit kinyitja a kaput és külön kötetben angol nyelvű közleményeket is közzétesz. A közlési útmutató (<https://tinyurl.com/5c32k7br>) alapján várjuk a magyar nyelvű dolgozatokhoz hasonló, magas tudományos színvonalú angol közleményeket is! *Good luck!*

Dr. Major Veronika
a Hidrológiai Közlöny főszerkesztője